

Список використаної літератури:

1. Афанасьев М. В., Селезньова Г. О. Стратегія підприємства: Навчально-методичний посібник. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2007
2. SWOT-аналіз -- основа формування маркетингових стратегій підприємства. -- Донецьк, 2001.
3. Шифрин М. Б. Стратегический менеджмент. – СПб.: Питер, 2007.
4. МіяАк Б. М. Стратегічне управління: Підручник. – 2 вид., перероб. і доповн. – Львів: Магнолія 2007.
5. Володькіна М. В. Стратегічний менеджмент: Учеб. Пособ. – Київ : Знан 2004.
6. Разработчики технологии SWOT-анализа // Электронная публикация <http://www.swot.ru/catalog2/doc/swot1/>

ЗАВДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ФОРМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ НА РИНОК ІТ-ПОСЛУГ УКРАЇНИ

Процикевич А. І., аспірант, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів

Важливим для економіки і суспільства держави є й функціонування сектору ІТ-суб'єктів, які вже сьогодні реалізують або мають потенціал створення стратегічно важливих ІТ-продуктів. В цьому напрямі забезпечується формування інвестиційного підґрунтя для розробки і реалізації стратегічно важливих проектів у сфері ІТ-послуг. Але потрібно розуміти і перспективність функціонування та розвитку й тих суб'єктів сфери ІТ, які на сьогодні виконують меншу роль в економіці. Мова зокрема йде про структури сфери ІТ, які спеціалізуються здебільшого на виконанні замовлень зовнішніх контрагентів (аутсорсинзі послуг). На нашу думку, органам влади потрібно поставити перед собою завдання інвестиційної підтримки проектів таких суб'єктів ринку ІТ-послуг з диверсифікації їх діяльності та переходу на створення кінцевого продукту для його пропозиції на внутрішньому і зовнішньому ринках [1, с. 161-172].

Слід наголосити на тому, що держава в найбільшій мірі зацікавлена у підтримці реалізації інвестиційних проектів великих суб'єктів ринку ІТ-послуг, що створюють та реалізують кінцевий продукт. Такий висновок обґрунтовується передовсім тим, що суб'єкти цього сегменту аналізованої сфери функціонують найбільш прозоро, здійснюють вагомий внесок у ВВП та соціально-економічний розвиток держави, мають значну частку доданої вартості в структурі реалізованих послуг.

Оскільки ці ж суб'єкти є найбільш інвестиційно привабливими для зовнішнього інвестування, на нашу думку, їм слід сконцентруватися навколо залучення інвестиційного ресурсу в рамках міжнародної співпраці з провідними ІТ-фірмами та інвесторами у секторі ІТ. В значній мірі цьому має послугувати активна діяльність підприємств відносно комунікування та налагодження відповідної інвестиційно-господарської діяльності. Але вагомим тут є й ресурс державної підтримки із застосуванням інструментів торгово-промислових палат,

міжнародних зовнішньоекономічних і консульських представництв.

Щодо джерел інвестування стратегічно важливих для держави проектів, то передусім мова тут йде про залучення інвестицій в рамках реалізації державних і регіональних програм розвитку ІТ-сфери, цифровізації економіки та розвитку інформаційного суспільства. Конкурентоспроможність національної економіки та її здатність зайняти привабливе місце в системі міжнародного поділу праці безпосередньо залежить від державної політики у сфері планування, програмування та реалізації політики в цій сфері. Відповідно, суб'єкти сфери ІТ-послуг, що спеціалізуються на національних проектах, мають перспективи акумулювати інвестиційний ресурс зі бюджетних джерел чи інших напрямів їх фінансування.

На нашу думку, принципово іншим є підхід до ідентифікації та залучення інвестицій такими суб'єктами ринку ІТ-послуг, як малі суб'єкти господарювання та старт-апи. Їх головний бізнес-інтерес полягає у створенні і виведенні на ринок власного інноваційного ІТ-продукту (послуги), на що й скеровується більша частина інвестицій. Відтак, на наше переконання, в сегменті малого бізнесу активною має бути державна підтримка, що реалізується засобами бюджетно-грантового фінансування та інвестування. Існує ціла низка важливих сфер та напрямів господарювання, де малі суб'єкти ринку ІТ-послуг можуть отримувати державне замовлення на виконання тих, чи інших робіт (послуг).

Не слід забувати й про інструменти мікрофінансування перспективних інвестиційних проектів суб'єктів малого бізнесу на ринку ІТ-послуг. Підприємницька діяльність традиційно характеризується високим рівнем ризику. Відтак, саме мікrokредитування малого і середнього бізнесу здебільшого найчастіше виступає єдиною можливістю отримати засоби для підготовки і реалізації інвестиційних проектів. На нашу думку, мікрофінансування можна вважати найбільш оптимальним варіантом (джерелом) формування інвестиційного ресурсу для вітчизняних малих ІТ-фірм на організацію та розвиток інвестиційної діяльності [3, с. 20-29].

З огляду на зазначене, державі слід активніше стимулювати розвиток банківського продукту в сфері мікрофінансування (у т. ч. шляхом виділення бюджетних засобів на їх цільове використання на безповоротних засадах, надання бюджетних кредитів цільового призначення). З використанням інструменту мікрофінансування забезпечується підвищення рівня фінансової стійкості вітчизняних суб'єктів малого бізнесу на ринку ІТ-послуг, формується їх позитивна кредитна історія, що є вельми важливою в контексті розвитку подальшої співпраці таких суб'єктів з інвесторами та організаціями фінансово-кредитного сектора.

Стратегія держави у сфері формування інвестиційного ресурсу суб'єктів малого бізнесу – ІТ-фірм, на нашу думку, має орієнтуватися на пошук нових, зручних та доступних джерел фінансових ресурсів, оскільки з різних причин зараз використання традиційних систем фінансування та інвестування здійснюється в обмежених обсягах. За таких умов необхідне застосування нових видів і форм залучення фінансових ресурсів для реалізації інвестиційних проектів малих підприємств у ІТ-сфері. Мова йде про венчурне фінансування,

сек'юритизацію кредитного портфеля малого бізнесу, проектне фінансування, краудфандинг, мікрофінансування.

Вважаємо, що державна інвестиційна політика на ринку ІТ-послуг, яка претендує на високу ефективність, має в тому числі спрямовуватися на виправлення ситуації і стимулювання переходу ІТ-підприємств до створення кінцевих ІТ-продуктів та здійснення капіталовкладень у розвиток техніко-технологічної та матеріально-технічної бази господарювання, створення і збуту ІТ-послуг, що високотехнологічні.

У цьому контексті органам державного управління, відповідальним за становлення та розвиток у нашій державі інформаційного суспільства та сектора цифровізації економіки, слід вести активну інформаційно-промоційну діяльність з доведення до керівників підприємств розуміння стратегічних переваг зміни власної інвестиційної стратегії. Важливим критерієм ефективності такої діяльності слід вважати збільшення обсягів внутрішніх інвестицій таких ІТ-підприємств шляхом акумулювання прибутку від аутсорсингової діяльності [2, с. 154-158].

Специфікою діяльності вітчизняних підприємств з аутсорсингу ІТ-послуг є й особливий характер зайнятості. Такі суб'єкти мають невеликі штати офіційно зайнятого персоналу, а відносини з більшістю працівників оформлені як договори підряду (співробітництва, надання послуг і т. ін.) з чисельними фізичними особами – підприємцями. Відповідно, доволі велика грошова маса перебуває у необлікованому секторі ринку ІТ-послуг «на руках» таких СПД-ФО. Переважно ці кошти використовуються як ресурс споживання або для розміщення на депозитних рахунках у банках.

Фактично, це потужний інвестиційний ресурс, вкладення якого в ІТ-сектор мав би помітний позитивний фінансово-господарський ефект. Вирішення цього завдання потребує створення державою належних стимулів для інвестування вказаних коштів. Як показує світовий досвід в таких цілях можуть використовуватися інструменти: створення інвестиційних фондів (з високими відсотками на вкладений у них капітал), відкриття онлайн-платформ для фрілансерів (з подальшою популяризацією в цьому середовищі інформації про можливості та переваги інвестування коштів у перспективні інвестиційні проекти на ринку ІТ-послуг), розвиток співпраці фахівців сфери ІТ-послуг та фрілансерів, що спеціалізуються на сфері інвестиційної діяльності.

Таким чином до завдань державної політики залучення інвестицій на ринок ІТ-послуг України варто віднести збільшення обсягів інвестування, його детінізація та імпорту передових технологій, формування інвестиційного забезпечення розробки і реалізації стратегічно важливих проектів у сфері ІТ-послуг, акумулювання та ефективного використання інвестиційного та ресурсного забезпечення локальних інтегрованих систем, зміцнення конкурентоспроможності ІТ-сфери, фінансова підтримка впровадження нових передових інноваційних проектів у сфері ІТ-послуг, інвестиційний супровід проектів з диверсифікації діяльності та переходу на створення кінцевого продукту для його пропозиції на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Список використаних джерел:

1. Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Васильців В. Г. Характеристики функціональних складових економічної безпеки сектору інформаційно-комунікаційних технологій України. *Економічний дискурс*. – 2017. Вип. 1. – С. 161–172.
2. Куцик П. О., Процикевич А. І. Система інвестиційних процесів на ринку ІТ-послуг та методичні засади їх державного регулювання. *Бізнес-інформ*. – 2017. № 10. – С. 154–158.
3. Лупак Р. Л. Державна політика управління безпекою розвитку внутрішнього ринку із застосуванням інструменту імпортозаміщення. *Економічний форум*. – 2017. – № 4. – С. 20–29.

БЕЗОПАСНОСТЬ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЧЕЛОВЕКА В ГОРОДСКОЙ СРЕДЕ: МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ

Радионова Л. А., канд. философских наук, доцент, Харьковский национальный университет имени А. Н. Бекетова

В XXI веке мировое сообщество начинает все более активно менять парадигму социального развития. Главный смысл новой парадигмы – осознание того факта, что человек и его безопасность жизнедеятельности должны служить мерой всех общественных перемен. В нашей стране в январе 2016 года была принята Концепция безопасности – документ, который определяет внешние угрозы и вызовы. Однако внутренние вызовы, составляющие суть Стратегии нацбезопасности, принятой в 2007 году, тогда она называлась «Украина в меняющемся мире», во многом не решены – это не только экономический кризис, и общеизвестные его последствия, но и более фундаментальные методологические вопросы безопасности страны. К сожалению, и сегодня ценностные установки не занимают первых позиций в концепциях социального развития пространственной организации страны, особенно такого определяющего элемента, как город.

Город – это искусственная среда, созданная человеком, результат творчества людей. Сегодня достаточно сложно получить точную оценку комплексного воздействия искусственной среды на безопасность жизнедеятельности горожан. [1,2].

С одной стороны, город – это среда, которая создает наиболее благоприятные условия для социализации человека, превращения его в личность (научный, интеллектуальный, культурный потенциал цивилизации). С другой – город несет в себе и много негативного (загрязнение воды, воздуха, превышающий во много раз допустимые нормы уровень вибраций, различные виды излучений и пр.). Город, с одной стороны, активно поддерживает здоровье человека через развитую систему здравоохранения; с другой – подрывает здоровье человека посредством его функционирования в искусственной среде, чуждой природе. Население неспособно такими темпами адаптироваться к принципиально новому техногенному искусственному миру.